

Tas Latweefschu lauschu draugs.

1833. 25. August.



34^{ta} lappa.

Taunas sinnaš.

No Wentes, Kursemme. (28. Juhli.) 22trâ Juhli weens kuggineeks juhrâ, us Sahmu semmi braukdams, tanni paschâ laikâ, kad weefulis winna kuggi sagrahbe, pa masahm starpahm tschetrus leelus uhdens stabbus irr eeraudsijs tahlumâ, kurreu pirmajs winnam kâ tahds duhmu stabs isfkattijahs, kas no ugguns kuggu skurstineem iskahp ahrâ.

No Illukstes pusses, Kursemme. Juhni-mehnesti, kad pehrkons pa wissahm mallahm tik stipri grause, weens Sallmuischas fainneeks lihds ar seewu, kam sihdams behrens bija klehpi, no Dinburges brauze us mahjahm. Pehrkons nospehre sirgu un to seewu, aisgrahbe pa druszinu to wihru; bet behrniasch — dsihws un wessels bija palizjis.

No Smiltenes pusses, Widsemme. (7. Aug.) Jau tschetras deenas schê neaprimmis leetus bija lihjis; bet wakkar tas nahze aumateem ween un nu wissi uhdeni azzim redsoht sahze augt. Pee Smiltenes leelais dsirnawas dambis sohti tikke apskahdehts un diwi leelas ehkas, kurrâhm uhdens grunti bija isgrausis, apgahsahs. Pahp pascheem augsteem tilteem, kas tik pahp schaureem grahwjeem bija taisiti, uhdens gahje pahri un no leelahm seenu kaudsehm tikkai zeffuli wehl stahweja ahrâ. Wissapkahrt scho widdu lihds paschas Naunas un Zehsim wissi tilti isjaukti un daschâ weeta no wassarajeem tikkai rohgas ween ahrpuffê uhdenim redsamas. Arri wassaraju sehjamâ laikâ zaur leelu leetu muhsu un Naunas pussê warrenas pohstifchanas notikke. Jaunâ Wilskes-muischâ us 12—15 puhra-weetahm wissa wassaraju sehja, kas patlabban bija issehka, tikke isgrausta un taggad 200 sohkus tahk no ta tihruma reds meeschus grahwjôs un purmallâs augofchus. No zittahm pusshehm Widsemme ne dsird wiss pahp tahdeem warren' leeleem pluhdeem, sai tur arri papilnam leetus buhtu lihjis.

U....

Daschi no teem jauneem basnizas liffumeem,
fo muhsu augsti zeenigs Keisers teem sawu kristigu appaksch-
neeku irr dewis, kas sawâ tizzibâ tik pehz Deewa raksteem tur-
rahs un par Lutteranereem tohp faukti.

Isnemfim no pirmas nodalkas, kas pahr to mahzibu spreesch, 1^{mu}, 2^{tu}
un 5^{tu} weetinau.

1^{ma} weetina. Lutteraneru draudses turrahs pehz tahs mahzibas, kas no
Praweeschu un Apustulu raksteem wezzâ un jaunâ testamentê jeb derrickâ atlezz,
un winnas atsihst, ka tahs trihs grammatinas, fo to Apustulu, to Nihkehjas un
to Utahnahsiusa tizzibas - apleezinaschanu nosauz, tohs swehtus rakstus isfkaidro-
joht un lihds ar to pirmu Augsburges tizzibas - leezibu un tahm zittahm gram-
tahm, kurrahm wiffahm kôhpâ tas wahrds: Konfordias - grammatata irraid, taifni
fanahkoht ar teem swehteem raksteem un winnu tizzibu skaidri parahdoht.

2^{tra} weetina. Neweens zilweks, kas Kreewu walstibâ dsihwo un pee Lut-
teraneru draudses peederr, lai ne usdrihktahs, neds ar wahrdeem, neds ar rak-
steem mahzibas daudsinahst, kurras schai tizzibai pretti.

3^{ta} weetina. Teem pee schahs draudses Kreewu walstibâ peederrigeem zil-
wekeem buhs, jau pehz teem zitteem walstibas liffumeem, labbi fargatees, ka
winni ne us kahdu wihsi tahs zittas tizzibas, kas tâpat arri Kreewu walstibâ irr
brihwas, neds apfmeij neds neewa; fewischki buhs fargatees, zittus laudis no
winnu tizzibas nogreest: fo arri jau tee zitti liffumi stipri aisleeds.

Ohtra nodalka, kas pahr to Deewa - kalposchanu spreesch, schkirrahs diwâs
kahrtâs: Pirma isteiz pahr to Deewa - kalposchanu basnizâ. Isnemfim
no schahs kahrtas 9^{tu}, 10^{tu}, 11^{tu} un 15^{tu} weetinau.

9^{ta} weetina. Eeksch Lutteraneru basnizahm Kreewu walstibâ bes tahm
swehtdeenahm arri schee swehtki teek swehtiti: diwi seemas jeb Kristus dsimscha-
nas swehtku deenas (25ta un 26ta Dezember), jauna gadda deena (1ma Jan-
war), Kristus atspihdeschanas jeb swaigsnes deena (6ta Janwar), Marias paslud-
dinaschanas jeb Kristus eedsimschanas deena (25ta Merz), salka zettortdeena, leela
peektdeena, pirma un ohtra leeldeenas swehtku deena, Kristus debbes - kappschar-
nas deena, diwi waffaras swehtku deenas, Jahna ta kristitaja deena (24ta Juh-
ni), ta leela luhdsama deena (tai treschdeenâ pehz 6tas swehtdeenas preeksch leel-

deenahm), ta ruddens fwehtku deena (1ma fwehtdeena pehz Mißeteem), sawada deena par peeminnu, ka Lutters lihds ar teem zitteem Deewa kalpeem sawâ laikâ to tizzibu irr isfkaidrojufchi (19ta Oktober woi pirma fwehtdeena pehz tam), sawada deena par peeminnu wiffu to zilweku, kas pa to gaddu irr nomirruschi (basnizas gadda beidsama fwehtdeena) un beidsot ta basnizas eefwehtifchanas deena, fur schi jau lihds schim tiffe fwehtita, woi fur draudsei patihf us preefschu to fwehtit.

Memmeet wehrâ: Ja Marias pasluddinafchanas deena gaddahs tannî neddelâ preefsch leeldeenahm, tad winna tohp fwehtita puhpuu fwehtdeenâ, un ja gaddahs paschâs leeldeenâs, tad tohp fwehtita tai ohtdeenâ leeldeenâs neddelâ.

10^{ta} weetina. Bes scheem tizzibas fwehtkeem eefsch wiffahm Lutteraneru basnijahm Kreewu walslibâ wehl tohp fwehtitas: muhsu augsti zeeniga Reiserâ, augsti zeenigas Reiserenes un winnu wezzaka dehla, ta Krohna mantineeka, Leelwirsta un Zizzarewitscha dsimfchanas un wahrdu deenas un zitti paswehtki, fo jau tadeht ifgaddâ tas zeenigs augsts teefas kungs, tas sinatneeks pahf wiffahm waldischanas leetahm, zaur sawadeem raksteem leef darriht sinnamus.

11^{ta} weetina. Kur tas eeraddums irr, arri pa zittahm neddelas deenahm spreddikus un pahstarus turreht, tur wajaga gluschi tâ palikt, fâ lihds schim bijis. Un arri eefsch wiffahm Lutteraneru basnijahm buhs tahdus sawadus pahstarus un spreddikus neddelas deenâs turreht; ja mas, taf pa to leelu gawenu laiku, par fwehtu peeminnu tahs zeefchanas muhsu Kunga Jesus Kristus.

15^{ta} weetina. Eefsch basnijahm, kamehr tur Deewa-kalposchana irr, ifkatram zilwekam nahfahs wiffâs buhschanâs pareisi, fluffam un pa gohdam turretes. Zee laudis, kas scho preefschrakstu pahfahpj, tiks noteefati pehz teem liffumeem.

(Us preefschu wehl zitti liffumi.)

B e s w a i n i b a .

1.

Beswainiba fwehtais spohschums
 Debbes tehwa gohdibas!
 Engelfchu dahrgais kohschums,
 Krohnis winnu buhschanas!
 Tawa dwaſcha eedohd preekeem
 Spehtus muhsu dschwibâ;
 Grehfs ar saweem brangeem neekeem,
 Behg preefsch tawa spohschuma!

Tu eefsch tawa rohſchu waiga
 Effi Deewa lihdsiba,
 Pee ikweena zilweka,
 Ras eefsch tawas gaismas staiga!

2.

Ras no neschlihsibas raujahs
 Spohdru firdi pasarga,
 Ram no fauna ne eefchaujahs
 Affinis eefsch waldisna,

Ergebnis.

Kas to bahrgu gohda = krohni
Glabbah! proht, ka allasch seeb';
Beswainiba! par firds lohni
Lai tew flawas dseefmu dseed!
Wissu tantu mahfas, brahli!
Beswainibai nodseedeet,
Winnas flawu ispaudeet,
Wissur, tuwi un ir tahli.

3.

Beswainiba muhs wedd klahu,
Tuwaki pee M u h s c h i g u,
Un to gohd = bihjigu prahtu
Eefsch firds = meera lihgsimibu; —
Winna dselsu kehdes pohsta,
Eeflehgtu darr swabbadu;
Der, kas pinnahs grehku spohsta,
Brihwneeku darr eeflehgtu.

Dseedeet lihgsimiba jo salda:
Beswainiba uswarra,
Leekulibu apfauna,
Pretti = spihtheekus sawalda.

4.

Beswainiba eedohd spehkus
Sirmam wihram drebbofcham,
Pafneeds firds = meeribas preekus
Dwehselei eefsch zeefchanahm;
Un ar sohbini istrihtu
Sawus draugus apfarga.
Brahli! kas no mums isbihu,
Retaisni kad beedina?!

Lai tad pafaulneeki draube,
Krahpneeki lai willina,
Smehseji muhs nizzina; —
Muhfu meeru tee ne saude!

5.

Beswainib' ar kluffu lohni
Ratru kahrtu aplaimo,
Un ar mihlestibas = krohni
Semmus, augstus isgresno.
Tur, kur beswainiba walda,
Ween irr ihsta mihliba,
Draudsiba kas faseen salda,
Lihds eet winnpuff' kappina.

Beswainiba firdi mohda,
Mihleht zittus ziltwekus,
Lee, kas winnas flehpi duff,
Jau scheit miht eefsch debbes gohda.

6.

Weenigi eefsch winnas lauka
Gudriba warr faknotees,
Un to draude dshiwib's auka,
Schè winsch warr eepreezetees; —
Wissu debbesigi garri
Beswainibu gohdina;
Zilwezit, tapat tu darri,
Kas tu Deewa lihdsiba!

Brahli! augschup zelleet rohtas,
Smehrejeet: beswainibu
Mihleht lihds pat kappinu,
Kautschu ja = zeeesch behdas, mohfas.

7.

Smehrinati brahli, mahfas!
Beswainibai lai skann gohds,
Lai birst preeka as'ru lafhas,
Eenaidneekem tohp peedohts!
Ratru lai ta turrann mihlu
Ka few pafschus mihlejam;
Ka to isdarrann, par kihlu,
Mohfas kohpa safneedsam.

Knatschi lai ikweens nostaija
Schihstu firdi pafargah,
Behdigus eepreezinah,
Affras noschahweht no waiga.

8.

Un kad nahwes engels steidsahs,
Nemt scho meefu mirstigu,
Pafauls = deenu gals, kad steidsahs,
Pahrmihtees ar muhschibu;
Nu tad augsta fwehta gaida
Winnu rahmi sanemmeet;
Weetina ais swaigsnehm smaiba,
Kur buhs dwehflahm dshiwohht eet.

Spohschums, skaidraks dauds par fauli,
Beswainigus mittina
Beswainibas walstiba,
Kad jau semme birst tee fauli. 8-1.

Lihds 22. August pee Mihges irr atnahkuschl 667 fuggl un aisbraukuschl 634.
„ 14. August pee Leepajas irr „ 138 „ „ „ 130.

Brihw drikkelt. No juhrmallas = gubbernementu augstas waldischanas pusses:
Dr. C. E. Napiersky.